

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 13 decembra 1935
God. VI — Broj 47

Velika reč

Naš list preneo je u poslednjem broju od 6 o. m. u doslovnom prevodu članak dr. Karla Kramarža »Jugoslavija, zblizenje crkava i Slovenstvo«. Taj članak je ugledni češkoslovački političar objavio u praškim »Narodnim listima« od 1 o. m., na naš državni praznik, kako smo to i napomenuli u svojoj opasci.

Doznajemo, da je taj Kramaržov članak pobudio među našim čitateljima opću pozornost, što je i razumljivo, jer je ime pisca čianka poznato po svemu slovenskom svetu. Dr. Karel Kramarž je od mladih nogu pripadnik češkoslovačkog Sokolstva, te je dakle naš sokolski brat. Od rane dobe svoga života, kada je stupio u javnost, živio je i aktivno sudelovao u svim pokretima, koje je u bivšoj Monarhiji i po svemu slovenskom svetu pokrenula slovenska ideja. Brata dr. Kramarža susrećemo na svim predratnim kongresima, na kojima su borci slovenske ideje iz slovenskih zemalja neustrajivo i junački vitalni svetlim mačem uma za ostvarenje ideala slovenske misli i tražili puteve za praktično provedenje slovenske uzajamnosti.

Kao poslanik svoga naroda u bečkom parlamentu, odlučno se je borio za svaki komadić prava potlačenih i zapostavljenih slovenskih naroda u bivšoj Monarhiji, ne tražeći pred tim općim koristima samo koristi za svoj vlastiti narod. Po svojim rodbinskim vezama podržavao je i gajio najuže veze s ruskim narodom, koji mu je naročito bio pristao srce i koji ga je zagrejao svojom velikom dušom i od njega učinio izrazitog rusofila. U svetskom ratu dr. Kramarž ispoljio se je kao najistaknutiji i neumoljivi neprijatelj trule Austro-Ugarske, koju je trebalo do temelja srušiti pod svaku cenu. Time je na sebe ujedno navukao i najveće neprijateljstvo također neumoljivih i besnih naših neprijatelja, koji su ga prema koncu svetskog rata bacili u tamnicu i kao vešezadajnika osudili na smrt. A kada se je sva moć centralnih država napokon našla samo na kupu razvalina, bio je amnestiran također i dr. Kramarž, koji se je tada vratio u svoju slobodnu domovinu — u Češkoslovačku Republiku — kao prvi pretsednik prve narodne vlade.

U toj dugoj dobi svog javnog, osobito političkog delovanja, imao je dr. Kramarž dovoljno prilike da se približe i upravo do srži upozna sa svim prilikama pojedinih slovenskih naroda, s prilikama, koje su se izražavale na svakom polju javnoga života i rada te time pokazivale neizobličeno lice nacionalne samobitnosti i karakteristike.

Također i s mnogim našim javnim radnicima i političarima dr. Kramarž održavao je prijateljske veze i tako prodro i do srži jugoslovenske ideje, koja je dobila svoj konkretni izraz našim državnim i narodnim ujedinjenjem. Već god. 1919 — kako piše dr. Kramarž u svome članku — primio ga je u Parizu naš blaženopochivši Kralj, tadanji Regent i sedi državnik danas se seća »Njegove svetle pojave, pune ljubaznosti i dobrote«. I — nastavlja dr. Kramarž — »umoreni Kralj, koji se s tolikom samozatajom, s takvom priproštom i prirodnom hrabrošću borio za slobodu Srbije i time ujedno za veliku, moćnu Jugoslaviju, nije bio i niti je mogao biti neprijatelj Hrvata!»

Iz toga što sada mi navodimo i što navodi dr. Kramarž sam u svom pomenutom članku, možemo izjaviti, da je njegovo gledanje na današnje prilike u slovenskom svetu dosta kritički umereno i objektivno odmereno, jer to gledanje njegovo izvire iz dugotrajne kulturno-političke i državne njegove radinosti, koja je težila za velikim ciljem, za moći i veličinom Slovenstva.

Iz tih premisa, koje — mislimo — pravilno postavljamo, dolazi velika reč, koju prokušani državnik i veliki Sloven postavljao kao sintezu svoje savremene orijentacije na koncu tih svojih izvanjskih »Jugoslavija, verna amaneta Kralja Ujedinitelja, čiju sam trajnu, vernu i blagodarnu ljubav prema Rusiji upoznao tokom pomenutog razgovora, neće se pomiriti s grobarima Rusije, i novoj Rusiji biće uzor slovenske vernosti i blagodarnosti ona, a ne mi! — U tom velikom poslanstvu Jugoslavija će doista naći i put pomirenju svih unutrašnjih prilika, put har-

moničnom izravanju potrebe velike centralne snage, jedinstva u svemu, od čega zavisi vojnička i gospodarska moć države s prirodnom i po istoriji stvorenom težnjom za slobodnim ostvarenjem svih gospodarskih i kulturnih nastojanja. — Time će ujedno uspešno doprineti i duhovnom, verskom zblizenju ne samo Srba, Hrvata i Slovenaca, već također i svih ostalih Slovena. Biće to onakva Jugoslavija, kakvu je hteo da ima Kralj Mučenik: velika, moćna i unutra zdrava država, koja će za to biti najpozvaniji pobornik političkog i duhovnog ujedinjenja slovenskih naroda!»

To je u istinu — velika reč! Nama Jugoslovenima kompaktno ujedinjenim u jednoj državi i pod jednom zastavom s težnjom i radinoljubivom voljom k jednom cilju, može da bude samo na čast i ponos, što nam dr. Kramarž nagovešta tako vodeću i dominantnu ulogu u budućnosti Slovenstva. A koji je taj cilj, kome bi imali svi da težimo? To je ona ista težnja, koja je motorna sila naše sokolske radinosti: Uzgajati narod u demokratskom duhu, jer »ovaj uzgoj isključuje sve ono, što deli i što dovodi do plemenske, verske i staleške borbe, već naprotiv ovaj uzgoj spaja i veže sve plemenske delove u jednu celinu... Moralni i telesni uzgoj smatramo temeljem svega života naroda, njegovog zdravlja, njegove svežine i njegove radinosti... Jugoslovensko Sokolstvo želi, da se svaki jugoslovenski Sokol sljubi sa slovenskim narodima, njihovim duhom i kulturom tako, da se u svakoj slovenskoj zemlji oseti kao u svojoj široj otadžbini, a svakog Slovena, pa bilo da on živi gde god, da smatra kao svoga brata po krvi, jeziku i zajedničkom slovenskom poreklu.« (»Putevi i ciljevi«).

Na temelju tih uzgojnih zadataka, kojima jugoslovensko Sokolstvo verno služi sa svim naporom svojih moralnih i materijalnih sila, nastaje veliko pitanje: da li nisu dužni tim istim zadacima da služe također i oni, kojima je povereno vodstvo državnih poslova, vodstvo državne politike? Da li treba živeti za sadašnjost, ili je pak u interesu svega naroda da udružimo sve svoje snage za budućnost otadžbine?

Hteti je jedno — raditi je drugo. Reč je mrtva, ako je rad ne prenosi u realan život. Hteti i raditi u jednom dahu i u jednom zamahu — kao što čekić udara na usijano železo, te daje zvuk i učinak: to znači hteti i raditi s čvrstom, nepobedivom voljom stotina tisuća i milijuna, to znači kovati budućnosti naroda i otadžbine! Iz požrtvovnih čina rada se veličina duha; polet duše i pobeđonosni zanos idealnog oduševljenja ruši zapreke i teškoće i nosi sa sobom sve, koji hoće i rade u jednom dahu i u jednom zamahu za ideale slovenskog bratstva.

Ako hoćemo, da velika reč dra Kramarža ne ostane kao glas vapijućega u pustinji, tada moramo stvarati uslove, da Jugoslavija postane »najpozvaniji pobornik političkog i duhovnog ujedinjenja slovenskih naroda.« — Moramo stvarati te i ostale uslove, kako voljom tako i radom, a koji rad mi označujemo tako jasno i precizno u gore iznesenim zadacima sokolskog uzgoja.

Mi Sokoli te uslove i stvaramo: čekić udara, da se čuje zvuk i vidi učinak. Prihvatite se stoga rada svi, kojima vam na sreću leži budućnost Aleksandrove Jugoslavije!

Tečaj Saveza SKJ za putujuće župske prednjake

U utorak dne 10 o. m. počeo je u Beogradu, u vežbaonici Sokolskog društva Beograd-Matica, savezni tečaj za župske putujuće prednjake. Ovaj tečaj vodi savezni prednjak br. Rafael Ban. Tečaj polazi 15 tečajaca iz 14 župa. Tečaj se izvodi na posve praktičnoj osnovi: daju se upute o radu, koji će prednjaci provoditi na župskim, okružnim i društvenim tečajevima, a potrebno gradivo obrađuje se tako, da bi rad po svim župama postao jedinstven i prema sokolskim savremenim prokušanim metodama. U tečaju se dnevno radi po 8 sati. Na tečaju predaje se gradivo za zimski period rada te gradivo za spremanje za slet u Šutbotici.

Pozdravi Saveza slovenskog Sokolstva i Češkoslovačke obce sokolske Savezu SKJ

O danu našeg Ujedinjenja Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije primio je od Saveza slovenskog Sokolstva i Češkoslovačke obce sokolske sledeće brzojavne čestitke i pozdrave:

— U ime Saveza slovenskog Sokolstva izražavam Vam osećaje srdačne radosti povodom narodnog praznika ujedinjenja Jugoslavije. Jedinstvo je moć, koja ubeduje svet o vrednosti naroda.

Dr. Bukovski

— Vaš praznik narodnog Ujedinjenja je isto tako radostan praznik uzajamnog bratstva obaju naših naroda. Proslavljamo ga zajedno s Vama verni vernim u radosti i žalosti.

Češkoslovačka obec sokolska

Koliko će češkoslovačkih Sokola učestvovati na olimpijskim igrama?

U češkoslovačkom Sokolstvu u zadnje se vreme naročito mnogo govori o učestvovanju Sokola na berlinskim olimpijskim igrama i takmičenjima. Ovo se je čak prenelo i u dnevnu štampu gde se o tom pitanju na široko govori i raspravlja. Međutim češkoslovačko Sokolstvo nije još o tome donelo svoj konačni zaključak. Za sada se zna samo toliko, da će u Berlinu nastupiti uzorna muška i ženska vrsta, dok će o učestvovanju većeg broja vežbača raspravljati tek naredna godišnja glavna skupština. O tome pitanju raspravljali su već muško i žensko načelnništvo, prosvetni odbor i pretsedništvo, dočim je muški prednjački zbor odlučio da pošalje u Berlin oko 500 vežbača, koji bi tamo vežbali uzorne proste vežbe, koje je sastavio br. Pehaček, savezni prednjak i učitelj u saveznoj prednjačkoj školi. Vežbe su, kako javljaju, vrlo lepe i mogu da se mere s poznatim krasnim Vorelovim vežbama, s kojima se je češkoslovačko Sokolstvo proslavilo 1911 god. u Londonu. Ženski prednjački zbor, kao i prosvetni zbor, protivno su mišljenja, i oni su odbili da na olimpiji u Berlinu uzme učešća i 500 članica; prosvetni odbor odbio je jače učestvovanje Sokola već u načelu.

O ovom pitanju dade svoju konačnu reč, kako smo već rekli, savezna glavna skupština, koja će se održati 14 i 15 decembra u Pragu. Javno mišljenje je protiv jačeg nastupanja u Berlinu te je mišljenja, da na tim važnim priredbama treba da nastupi samo uzorna muška i ženska vrsta. Karakteristično je, da su se za ovo pitanje zainteresovali i širi sokolski slojevi pa i vansokolski. Kako će se ovo košljivo pitanje urediti za sada ne možemo da kažemo, a o konačnom rešenju izvestićemo i naše čitače.

Olimpijski dan

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije izvešten je od strane Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda da se ima naredne godine održati u zemlji olimpijski dan.

Prema toj odredbi pomenutog Ministarstva, olimpijski dan održaće se dne 7 juna 1936. Toga dana dužne su sve sportske i viteške organizacije da održe sa svojim najboljim silama takmičenja i druge priredbe, da bi se tako manifestovala snaga i saradnja našega sporta, Sokolstva i ostalih viteških organizacija.

Kako je to poslednji olimpijski dan pred odlazak naših takmičara na XI olimpijadu u Berlin, to treba uložiti sve napore da taj dan uspe što je bolje moguće moralno i materijalno. Čist prihod sa svih ovih takmičenja i ostalih priredaba održanih na olimpijski dan dne 7 juna 1936 god. ide isključivo u korist olimpijskog fonda, iz koga će se finansirati i opremiti odlazak naše nacionalne reprezentacije na XI olimpijske igre u Berlin.

Svečano otkrivanje spomenika Blaženopochivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju u Tuzli

Sokolska župa u Tuzli zaključila je odmah posle tragične smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja da povede akciju u gradu za podizanje spomenika Viteškom Kralju.

Ta akcija naišla je kod patriotskog građanstva na potpuno rezumevanje i odobravanje, tako da je i svrha ove akcije skoro za godinu dana i ostvarena, pa je na 1 decembra o. g. na dan praznika državnog i narodnog ujedinjenja, na najsvečaniji način spomenik i otkriven.

Spomenik Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju u Tuzli

Uoči 1 decembra priredena je veličanstvena povorka građanstva i Sokola, u kojoj su uzela učešća skoro sva mesna društva i korporacije. Povorka se zaustavila pred hotelom »Bristol«, gde je izaslanika Nj. Vel. Kralja, g. Mihajla Vasića, pukovnika, pozdravio pretsednik gradske opštine g. Hasanaga H. Pašić, a ovaj mu je odgovorio pozdravljajući nacionalnu Tuzlu.

Sutradan se na Trgu Kralja Petra, gde je spomenik podignut, sleglo nepregledno mnoštvo građanstva i Sokola te članova sokolskih četa. Uz sam spomenik stajali su zastavnici sa sokolskim zastavama. Na lepo okićenoj tribini bili su pretsednici vlasti, korporacija i mesnih društava. U prvom redu sedio je izaslanik Nj. Vel. Kralja Petra II, g. Mihajlo Vasić, pukovnik, zastupnik Ministra vojske i mornarice g. Mladenović, pukovnik, zastupnik Ministra prosvete g. Vasković, direktor gimnazije, zastupnik Ministra saobraćaja g. ing. Ilić, potpretsednik Senata g. dr. Uroš Krulj, zastupnik Narodne skupštine g. Kosta Aleksić, narodni poslanik, Muftija tuzlanski, koji je zastupao Njegovu svetost Reis Ule-

mu, mitropolit zvrničko-tuzlanski dr. Krulj, zastupnik bana Drinske banovine g. Čadević i katolički župnik. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije zastupao je brat Voja Todorović.

Svečanost, koja je bila prenešena zvučnicima, otvorio je starešina župe brat Jovan Petrović govorom, u kojem je istakao značaj 1 decembra, na koji se je dan 1918 godine ostvarila ideja velikog Vođa Karadorda, Obradovića, Štrosmajera, Ljudevita Gaja, Prečerna i tolikih drugih velikana narodnih. U dalnjem svom govoru br. Petrović izneo je velika dela Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Svoj govor završio je poklikom: »Slava Viteškom Kralju Ujedinitelju!« — Živeo Nj. Vel. Kralj Petar III! Prisutni su oduševljeno prihvatili ove pozdrave, a vojna muzika je intonirala himnu.

Zatim je govorio brat Nikifor Tođić, i zamenik starešine župe, koji je u lepom i pesničkom govoru prikazao rad Blaženopochivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Iza toga su pevačka društva »Njeuška« i »Gajret« opevala himnu.

Tada je izaslanik Nj. Vel. Kralja otkrio spomenik (koji je bio prekriven velikom državnom zastavom) uz lepi patriotski govor. Gimnazijski zbor je zatim opevao »Čuvaćemo Jugoslaviju!«

Starešina župe predao je spomenik na čuvanje pretsedniku gradske opštine g. Hasanagi Pašiću, koji se zahvalio župi na uloženoj trudu oko podizanja spomenika i obećao da će spomenik čuvati.

Na spomenik položio je vrlo lep venac od svežeg lovora potpretsednik Senata g. dr. Uroš Krulj, koji je istakao zasluge Viteškog Kralja za napredak naše Otadžbine.

Izaslanik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, brat Voja Todorović, raduje se što je inicijativu za podizanje spomenika dala Sokolska župa i što je tu inicijativu prihvatilo rodoljubivo građanstvo Tuzle.

Svečan i dirljiv trenutak bio je, kada su predstavnici ustanova i korporacija polagali vence na spomenik Blaženopochivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Svaki predstavnik rekao je tom prilikom nekoliko reči koje su svedočile o velikoj ljubavi prema Viteškom Kralju. Vrlo lepo govorio je pretsednik sreskog učiteljskog društva g. Mihajlo Tođić.

Posle završenih svečanosti defilovali su mnogobrojni Sokoli ispred spomenika, čime je ova velika i lepa svečanost završena, a građanstvo je zaista dokazalo na jedan dostojan način, koliko je ljubilo svoga Viteškog Kralja.

Spomenik je rad akademskog vajara g. Sretena Stojanovića iz Beograda.

Tečajevi za vodnike sokolskih četa Saveza SKJ

Završetak XI i XII tečaja

Dne 4 o. m. završeni su u Beogradu XI i XII tečaj za vodnike sokolskih četa Saveza SKJ, koji su počeli 10 oktobra o. g. Na ovim tečajevima bila su ukupno 132 polaznika, članova sokolskih četa iz svih sokolskih župa. U ovim tečajevima bila su održana svega 582 sata pouke, što 180 praktičnih u vežbaonici, a što teoretskih. Na praktičkim časovima obrađene su sve grane telesnog vaspitanja po sokolskom sistemu. Na tečajevima održana su ova predavanja: o sokolskoj misli i istoriji Sokolstva, o istoriji i geografiji Jugoslavije, o organizaciji i administraciji jugoslovenskog Sokolstva, o higijeni i prvog pomoći, o narodnom pesništvu, o zakonu i uredbi o obaveznom telesnom vaspitanju, a iz poljoprivrede o stočarstvu, ratarstvu i voćarstvu te o zadrugarstvu. Tečajevi su održani pod vodstvom načelnništva Saveza, a na njima su predavali članovi stručnog odbora Saveza o stručnim sokolskim pitanjima, a o poljoprivredi i zadrugarstvu stručnjaci iz građanstva.

Tečajevi su imali vrlo dobar uspeh. Sokolstvo je ovim dobilo opet lep broj novih školovanih pobornika za uspešan sokolski rad na selu.

Otvorenje XIII i XIV tečaja

U prostorijama Saveza SKJ u Beogradu otvoreni su dne 5 o. m. XIII i XIV tečaj za vodnike sokolskih četa. Otvaranju ovog tečaja prisustvovali su od strane inspekcije Zemaljske odbrane i Ministarstva vojske i mornarice brigadni general g. Kukavičić i pukovnik g. Ristanović, od strane Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda br. Bogoljub Krejčić, a od strane Saveza SKJ br. Voja Todorović. Tečaj je otvorio vođa nastave br. Stevan Zakuća. Izaslanici Ministarstva pozdravili su tečajce, zaželeli im uspeh u radu. Tečaj će trajati do 12 februara 1936 god. U tečajevima nastava je praktična i teoretska, a održava se dnevno po 7 sati, i to 4 sata praktično a 3 teoretski.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Što je Tiršev dom da sada dao češkoslovačkom Sokolstvu

Oni vode češkoslovačkog Sokolstva, koji su svojevremeno izneli misao o kupnji bivše Mihnove palače u Pragu za sokolske svrhe, bili su svesni, od kolike će to biti koristi ne samo za ČOS već i za čitavo češkoslovačko Sokolstvo. Kada je kasnije taj dom kupljen i preuređen te god. 1925 svečano otvoren u prisutnosti predstavnika čitavog slovenskog Sokolstva, mogli smo se na vlastite oči uveriti, da će Tiršev dom u budućnosti Sokolstva igrati vrlo važnu ulogu. Ovaj je dom bio određen za središnju prednjačku školu i da bude središte čitavog delovanja ČOS i prijatan dom, gde će naći krov svaki Soko koji dođe u Prag, bilo iz Češkoslovačke ili iz drugih slovenskih zemalja.

Da je taj dom zaista časno izvršio namenjenu mu zadaću, dokazuju nam sledeći podaci: kroz 113 prednjačkih škola, koliko ih do sada održano u njegovoj uzornoj vežbaonici, prošlo je 5.799 slušača, a kroz ženske prednjačke škole 5.674 slušateljice. To znači, da je Tiršev dom dao češkoslovačkom Sokolstvu u jednom desetleću skoro 11.000 dobro izučeni prednjaka i prednjačica. A koliko je samo broj prednjaka i prednjačica, koji su svršili župske prednjačke škole! Organizacija, koja ima tako jak prednjački kadar, može uvek i svakom prilikom da pokaže svoje uspehe i svoju snagu. Dalje je u Tirševom domu do sada održano 9 saveznih prosvetnih tečajeva s prosečno 50 tečajnika u svakome tečaju. Ovi su tečajnici postali predvodnici Sokolstva širom svoje domovine. U prednjačkim prosvetnim školama bio je lep broj slušača i iz ostalih slovenskih sokolskih saveza, tako da je Tiršev dom od velike važnosti i za ostalo slovensko Sokolstvo. U Tirševom domu izdaju se i sokolske knjige i muzikalije. U ovih zadnjih 10 godina izdano je 525 knjiga i 369 raznih glazbenih izdanja, većinom pratinja za telovežbene nastupe i akademije. A i još mnogo toga je Sokolstvu dao Tiršev dom. Ovome uspehu veselimo se i mi i želimo, da bi uskoro i ostali sokolski savezi došli do sličnih svojih sokolskih žarišta.

Iz poljskog Sokolstva

Prigodom proslave 75 godišnjice života bivšeg predsednika Poljske Republike i poznatog glazbenika Ignacija Jana Paderjevskog poklonilo je poljsko Sokolstvo jubilaru sokolsku saveznu plaketu s posvetom. Poljski sokolski savez priredio je nedavno prvenstvenu utakmicu svojih najboljih vežbača i vežbačica, a sada raspisuje nova takmičenja za sve poljske telovežbene organizacije pod nazivom »Prvi telovežbeni korak«. Ova bi se takmičenja imala održati u Varšavi 19. februara za organizacije iz četiri istosrednja pokrajina, a u Katovicama 26. februara za ostale pokrajine. — Već smo spomenuli, da se poljsko Sokolstvo nalazi pred svojom reorganizacijom. U Poljskoj, naime, nameravaju

da sve telesnougovojne organizacije podvrgnu državnom središnjem uredu za telesni uzgoj, a ostale sportske i telovežbene organizacije imale bi da se udruže u Savez sportskih saveza. Ovaj nacrt naišao je na poteškoće organizacionog, gospodarskog i pravnog značaja, jer je predbuko posegao u samostalnost pojedinih organizacija. Narocito se je tome opiralo poljsko Sokolstvo, kao najveća i najbolja telovežbena organizacija u zemlji, jer nije htelo da ga se upoređuje s bilo kojim sportskim udruženjem. Došlo se tada do kompromisnog rešenja prema kojemu bi se sportske organizacije udružile zasebno, dočim bi telesnougovojne organizacije činile sa Sokolstvom na čelu posebnu organizaciju. Za sada je to doduše samo predlog, koji je još prilično daleko od svog ostvarenja. U Poljskoj, naime, postoji uz poljsko Sokolstvo još i ukrajinsko, nekoliko ruskih i češkoslovačkih sokolskih jedinica, nemački turneri i neke radničke telovežbene organizacije. Prema ovom nacrtu poljsko bi Sokolstvo imalo da vodi telesnougovni rad u čitavoj poljskoj državi. Zbog toga je već Sokolstvo i pripremlilo u izvesnom pogledu svoju reorganizaciju, što bi u glavnom proširilo područje sokolskih stručnih uzgojnih organa: saveznog, župskih i okružnih načelnštava, a po svojoj prilici preuredile bi se i sadanje župe.

Razne vesti iz slovenskog Sokolstva

U zadnjem desetleću, od godine 1924 pa do konca 1934, poraslo je češkoslovačko Sokolstvo za 184.579 pripadnika ili za 33%, te je u Češkoslovačkoj Republici već 7,5% stanovništva u sokolskom taboru. Jugoslovensko Sokolstvo napredovalo je u istom vremenu za 536%, ali je uza sve to tek 3,5% jugoslovenskih građana učlanjeno u sokolskoj organizaciji. Moramo svakako da napomenemo, da je ČOS već pred desetak godina predstavljala snažnu sokolsku organizaciju, dok je kod nas snažno porastao broj društava, četa i pripadnika baš u zadnjih 5 godina.

Iako još nije odlučeno, da li će češkoslovačko Sokolstvo učestvovati u većem broju na berlinskim olimpijskim igrama, jer će o tome pitanju doneti odluku glavna skupština ČOS, ipak je načelnštvo saveznog prednjačkog zbora pripremlilo pripreme proste vežbe za zajednički nastup oko 300 izabranih vežbača, koji bi imali u Berlinu da predstavljaju uz takmičarske vrste i sokolski telovežbeni sustav. Proste vežbe sastavio je savezni prednjak br. Franta Pehaček. Ove su vežbe po svojoj vrednosti i lepoti takve, da se mogu meriti s poznatim Vorelovim londonskim vežbama, kada je momčad ČOS osvojila god. 1910 u međunarodnoj utakmici prvo mesto.

Jugoslovenski sokolski kalendar za godinu 1936, upravo je izašao iz štampe

Čestitke za Novu godinu

bratske jedinice kao i sva braća i sestre neka upućuju preko svog sokolskog lista - Sokolskog glasnika!

BRATSKJE JEDINICE I BRACO I SESTRE!

U našem listu, u poslednjem ovogodišnjem broju od 28 o. m., biće rezervisan naročiti prostor za sokolske čestitke Nove godine. Uz jednu malu cenu, a time ujedno pomažući i svoj list, vi ćete isporučiti vaše bratske, sokolske želje za Novu godinu svoj svojoj ostaloj sokolskoj braći i sestrama.

Osim oznake imena i sokolske jedinice, ovim čestitkama nema da nadodaje više nikakav tekst.

Cene ovim čestitkama u našem listu su: 12, 20, 30, 40, 50 i 60 Din, dakle prema veličini prostora.

Uprava listova primaće narudžbe za ove čestitke NAJDALJE DO UKLJUČIVO 21 o. m.

Posiljaoc narudžbe ima da naznači visinu cene čestitke i tačnu svoju adresu, na koju će se dostaviti poštanski ček za naplatu objavljene čestitke.

Uprava Sokolskog glasnika

Novogodišnje čestitke u Sokolskom vjesniku ČOS

Novogodišnji broj »Sokolskog vjesnika«, glavnog organa ČOS, imaće poseban, umetničko izrađeni prilog, u kome će biti oštampane ovogodišnje čestitke sokolskih župa, jedinica i pojedinaca. Čista dobit ovih čestitaka namenjena je socijalnom fondu ČOS.

ČOS obratila se je na naš list sa zamolbom, da upozori našu sokolsku braću i sestre, koji bi želeli da ovim putem čestitaju Novu godinu svojim poznanicima u redovima ČOS.

Imena pojedinaca, koji će čestitati Novu godinu, biće raspoređena

alfabetskim redom s naznakom sokolske jedinice, kojoj dotični pripada.

ČOS će jedan ovakav oglas - čestitku računati po 8Kč. Naša braća i sestre mogu direktno da naruče ovakve čestitke kod Češkoslovenske obce sokolske, Praha III, Tiršev dom. Svaki, koji želi da na ovaj način čestita Novu godinu, neka na posebnu ceduljicu napiše svoje ime i prezime uz naznaku svoje jedinice, a u zagradi župe i Jugoslavije.

Porudžbe za ove čestitke treba poslati ČOS najkasnije do 20 o. m.

Uz ovu oglas-čestitku neka braća pošalju umesto novca, koji se ne može poslati u inostranstvo, takozvani »cuppon repone« - t. j. kupon za odgovor, u dotičnoj vrednosti, a koji se može nabaviti kod svake pošte.

IZ SAVEZASKI

V sednica izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Dne 27 i s nastavkom dne 30 novembra o. g. održana je sednica izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Sednici je predsedavao br. Đura Paunković, II zam. saveznog starešine, u prisustvu skoro sve braće članova Izvršnog odbora.

U svome referatu brat Paunković izveštio je, da je u Bijeljini održana proslava 100-godišnjice smrti Filipa Višnjica, na kojoj je Savez zastupao br. Milorad Dragić. Zatim izveštava, da će se dne 1 decembra o. g. u Tuzli izvršiti svečano otkrivanje spomenika blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, za koju prigodu se određuje kao delegat Saveza br. Voja Todorović. U nastavku svoga izveštaja br. Paunković referiše, da je održan zbor župskih prosvetara radi kandidacije predsednika saveznog prosvetnog odbora. Ističući, da je zbor župskih prosvetara protekao u najlepšem redu, saopštava, da je zbor jednozdružno ponovo izabrao za predsednika saveznog prosvetnog odbora brata dra Vladu Belajčića. Misli, da je ovim izborom pogodeno raspoloženje i želje svih članova savezne uprave, pa moli da se izbor brata Belajčića primi do znanja. — Izvršni odbor s velikim zadovoljstvom prima do znanja rešenje zbora župskih prosvetara i zaključuje, da se o tome službeno obavesti brat dr. Vlada Belajčić i pozove da preuzme vodstvo prosvetnog odbora. Povodom sabora sokolskih četa župe Mostar, koji se održava 15 decembra t. g., rešeno je, da se preporučiti župama da izašalju svoje delegate i da župe same preporuču svojim jedinicama, da u što većem broju posete ovaj sabor, koji ima širi značaj za celokupno naše Sokolstvo. Od strane Saveza kao zvanični delegati određeni su braća: dr. Oto Gavrančić, Đura Brzaković i dr. A. Pihler. U vezi s tim, a ceneći rad župe Mostar izvršni odbor rešio je, da se župi kao priznanje za njen dosadašnji rad daje jedna povelja. Istovremeno, obzirom na tešku oskudicu koja vlada na teritoriji župe Mostar, izvršni odbor je rešio da se župi pokloni u naravi jedan vagon kukuruza za sokolsku sirotinju.

Zatim podnosi izveštaj savezni načelnik br. dr. Pihler, koji saopštava, da je održan pregled takmičara za berlinsku olimpijadu u prisustvu vode vrste brata dra Viktora Murnika, koji je izrazio svoje zadovoljstvo s dosadašnjim radom takmičara i dao im potrebne upute za daljnji trening, a osim toga prikazan im je i film s obavezim takmičarskim vežbama za olimpijadu. Isti takav pregled vežbača obavljen je i u Zagrebu. U Ljubljani sastaju se svake nedelje takmičari iz Ljubljane, Maribora, Jesenice, Kranja, Celja i Zagreba, a u Beogradu iz Beograda, Zemun, Novog Sada, Subotice i Sombora, da bi se zajedničkim vežbanjem pospešio njihov napredak. Saopštava predlog nastavničkog oteka saveznog stručnog odbora, da se u Savezu osnuje stalna prednjačka škola na bazi internata, čiji bi cilj bio da kroz stalne tečajeve u prvom redu produ postepeno svi načelnici društava i četa, da se u školi održavaju opšti stalni tečajevi kao i razni posebni tečajevi. Ističe potrebu da Savez poradi kako bi bio jače zastupljen u komisiji za pripremu otvorenja škole za telesno vaspitanje, pošto je Sokolstvo jedina organizacija koja se bavi sustavnim telesnim uzgojem.

Posle kraće diskusije izveštaj brata načelnika prima se i ujedno odobravaju se krediti za rad načelnštva i drugi predmeti tehničkog odbora, a predlog nastavničkog oteka saveznog stručnog odbora radi osnivanja stalne prednjačke škole na bazi internata upućuju se na studij gospodarskom oteku.

Savezna načelnica s. Elza Skalarjeva referiše o radu za vreme od prošle sednice do danas i saopštava, da su 24 novembra o. g. održane prve izbirne utakmice članica za berlinsku olimpijadu. Utakmice su bile vrlo potrebne, jer su potakle sestre na intenzivniji rad. Prijavljena je bila 21 sestra, a takmičilo ih je 20, i to 7 iz Beograda, 5 iz Ljubljane, 1 iz Novog Mesta i 1 iz Zagreba. Ove izbirne utakmice održane su iz propisanih vežaba, a uspeh je bio vrlo dobar. Daljnja uvežbavanja vršile se u skupinama u Beogradu, a kroz dva meseca održaće se ponovne izbirne utakmice. Ističe nadalje, da je za opšte utakmice članica godine 1936 u Subotici potrebno štampati knjižicu »Priprave za utakmice«, pa je rešeno, da se u posebnoj brošuri oštampa sav materijal potreban za priprevu za utakmice.

Izveštaj sestre načelnice primljen je kao i predlog, da se u komisiju za priprevu otvorenja škole za telesno vaspitanje odredi zamenica načelnice sestra Ljubica Pavičević.

U daljnjem toku sednice raspravljena su i nekoja druga pitanja, a među ovima i predložio, koje je u ime gospodarskog oteka Saveza podneo savezni ekonom br. Živković.

O saveznoj sokolskoj štampi podneo je opširniji izveštaj urednik »Sokolskog glasnika« br. Stjepan Čelar, koji je ujedno izneo neke predloge i sugestije u svrhu unapređenja savezne štampe i ujedno podneo iscrpan statistički izveštaj o stanju sokolskih saveznih listova. — Zaključeno je, da se referat brata urednika ustupi saveznom prosvetnom odboru kao i saveznom gospodarskom oteku, da bi se temeljito proučio.

Nadalje je brat urednik zamolio izvršni odbor, da — temeljem zaključka poslednje savezne skupštine — odobri i ovlasti, da »Sokolsko selo« počne izlaziti u 1936 godini kao samostalan list, a što je izvršni odbor i zaključio time, da se list u svojoj današnjoj nakladi šalje besplatno samo četama.

Pošto su dalje raspravljena još neka pitanja, a kako je u to vreme već bilo podmaklo, sednica je prekinuta time da se nastavi sutradan.

U nastavku sednice zastupnik predsedavajućeg brat Živković saopštava, da je umro jedan od zaslužnih sokolskih radnika brat Ivan Pelicarić. Ističe njegov rad i podvlači, da njegove misli na Sokolstvo nisu bile upućene samo za života već i iza smrti. Dokaz tome je što je za svoga života saziđao društvu u Biogradu n/m Sokolski dom i što je jednu od svojih kuća ostavio Sokolskom društvu Beograd Matica. Savez dirnut njegovom smrću upravo je stoga dva telegrama, jedan porodici, a drugi Sok. župi Sibenik, u kojima je izrazio bol Saveza za izgubljenim vrlim Sokolom. Moli, da se pokojniku i na ovome mestu oda priznanje za njegov nesebičan i požrtvovan rad. Izvršni odbor odaje počast ustajanjem s poklikom: Slava mu!

U daljem svom govoru brat Živković saopštava, da je se prema rešenju zadnje sednice saveznog plenuma konstituisao gospodarski otek, i to ovako: predsednik brat Branko Živković, potpredsednik brat Staja Stajić i zapisničar brat Bogoljub Krejčik. Gospodarski otek počeo je svoj rad, pa je za kratko vreme održao već dve radne sednice, na kojima su donete odluke o daljem radu gospodarskog oteka.

Potom su uzete u raspravu molbe sokolskih jedinica radi raznih pomoći i pozajmica za sokolske domove, pa pošto su doneseni odnosi zaključci, primljen je izveštaj savez. ekonom.

Sekretar Saveza br. dr. Gradojević podneo je izveštaj o radu savezne kancelarije od poslednje sednice izvršnog odbora do danas, koji se uglavnom kretao u rešavanju stiglih predmeta, u provođenju odluka zadnje sednice izvršnog odbora i plenuma savezne uprave, kao i o raznim predmetima tekućeg poslovanja, kako savezne kancelarije, tako i savezne uprave, a što se prima do znanja.

U vezi s izveštajem brata sekretara, a pošto je upražnjeno mesto saveznog šefa kancelarije, rešeno, da se kao šef kancelarije Saveza postavi br. Stevan Zakula, a kao njegov pomoćnik brat Radoslav Vojnović.

Brat Milivoje Smiljanić podnosi izveštaj građevinsko-umetničkog oteka Saveza SKJ, iz koga se vidi, da je otek u međuvremenu od ranije do ove sednice pregledao, prepravio i predložio na odobrenje planove raznih sokolskih domova za društva i čete, a osim toga je jedan broj planova proučen, prepravljen i vraćen župama, pošto podnosioci nisu postupili prema propisima o gradnji sokolskih domova. — Prima se do znanja,

Pročelnik sekcije za održavanje veze s inostranstvom brat dr. Gradojević podnosi referat o pitanju veze s ostalim sokolskim savezima, referiše o primljenim predmetima iz toga oteka, pa pošto su po njima doneti odnosi zaključci i njegov izveštaj prima se do znanja.

Brat Staja Stajić, pročelnik socijalnog oteka, podnosi izveštaj o radu tog oteka. Iako vrlo dobro poznaje prilike, u kojima naš narod, pa sledstveno i pripadnici naše organizacije žive, ipak je od mnoge braće iz raznih župa čuo a i inače doznao, da pored bede privremenoga karaktera, postoji u pojedinim krajevima i beda stalnoga karaktera, koja se po nekad manifestuje i u katastrofalnom obliku. Ističući važnost ovoga pitanja u danima koje preživljujemo, saopštava, što je sve preduzeo, kako bi socijalni otek odgovorio u punoj meri onome zadatku koji mu je stavljen u dužnost. U pogledu izvršenja odluke izvršnog odbora za prikupljanje pomoći izdat je raspis svima jedinicama, radi izvođenja prikupljanja te pomoći, ostavljajući jedinice da biraju način na koji će one ovo izvršiti. Ovo prikupljanje izvodice se nezavisno od ostalih društava i organizacija, koje će poduzeti istu akciju. Radi uspešnijeg izvođenja socijalne akcije odobren je predlog da se pripremi izvođenje izložbe bede, a s ovom paralelno i izložba raskoši. — Izveštaj brata Stajića primljen je do znanja, a socijalni odbor proširen je novim članovima, u koji su ušla braća: Dobra Bogdanović, dr. Milorad Dragić i Voja Todorović.

Pošto su raspravljena još neka pitanja interne naravi donesen je zaključak, da se svake subote održi radna sednica, na kojoj moraju uzeti učešća pročelnici svih oteka, pa je po tom sednica zaključena.

KRONIKA

Svečano otkriće spomen-svetionika Viteškom Kralju Ujedinitelju u Splitu. Inicijativom Jadranske straže, podignu je u Splitu, na Gatu Majora Stojana, spomen-svetionik Blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, koji će potsećati buduća pokolenja, da je na tom mestu Blaženopočivši Kralj-Mučnik tri puta stupio na tlo grada Splita. Prvi put bilo je to u noći između 26 i 27 avgusta 1910 godine, kada je kao srpski prestolonaslednik bio pozdravljen od nacionalne omladine kao budući Kralj Jugoslavena; drugi put 9 septembra 1925, kada je kao jugoslovenski Kralj učinio Svoju prvu kraljevsku posetu Jadrani, a treći put kada Ga je 14 oktobra 1934 godine kao Kralja Mučenika doveo kr. ratni brod »Dubrovnik« iz Marselja u otadžbinu. Otkriće ovog spomen-svetionika izvršeno je dne 8 o. m. uz veliko mnoštvo naroda, učešće splitskog Sokolstva, ostalih nacionalnih udruženja te korporacija. Otkriću prisustvovali su i Kraljevski namesnik dr. Ivo Perović, kao zastupnik Nj. Vel. Kralja. Kraljevsku vladu zastupao je ministar za fizičko vaspitanje naroda g. Mirko Komnenović, a prisustvovali su i predsednik Senata g. dr. Tomašić, predsednik Narodne skupštine g. Stevan Čirić, ban Primorske banovine dr. Jablanović i drugi brojni odličnici i predstavnici. Pre otkrića svetionika održao je govor predsednik oblasnog odbora Jadranske straže u Splitu dr. Ivo Stalio, u kome je izneo pobude, koje su vodile odbor da se podigne ovaj spomen-svetionik Velikom Kralju, koji je najprije najjasnije uočio sav veliki značaj Jadrana za slobodnu i ujedinjenu Jugoslaviju. Tada je spomen-svetionik otkrio kraljevski namesnik i zastupnik Nj. Vel. Kralja dr. Ivo Perović, održavši tom prigodom značajni govor, veličajući uspomenu na Blaženopočivšeg Kralja i naglasujući Njegovu veliku ljubav prema jadranskim obalama. Još su govorili ministar g. Komnenović i predsednik Senata dr. Tomašić, našto je sledilo polaganje venaca, kojih je bio položen vrlo veliki broj. Za vreme svečanosti pod ravnanjem kompozitora g. Papandopula otepevao je uz pratnju glazbe pevački zbor »Molitva« i Hajdričevu »More Adrijansko«. Samo svečano otkriće svetionika izvršeno je uz sviranje državne himne. Ova dirljiva svečanost bila je snažan izražaj pijačeta prema uspomeni Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Strosmajerova slika poklon Bugari. U subotu dne 7 o. m. otputovali su iz Zagreba za Sofiju izaslanici Jugoslovensko-bugarske akademске lige, koji će održati u Sofiji nekoliko predavanja kulturnog karaktera o našoj zemlji i o bliženju s braćom Bugarima. Osim toga oni će obaviti sve pripreme za veliku posetu zagrebačkih studenata Bugarskoj u 1936 godini. Ovom zgodom poneli su izaslanici akademске lige jedan skupoceni dar bugarskim studentima, pobornicima bliženju, i to uljenu sliku biskupa Josipa Jurja Strosmajera, rad našeg priznatog portretiste akademskog slikara g. prof. Iva Auera. Uz to su poneli još i brojne publikacije, dar Jugoslovenske akademije znanosti i umetnosti.

2000-godišnjica rođenja Kvinta Horacija Flaka. U nedelju, dne 8 o. m. čitav kulturni svet setio se je dvehiljadu godišnjice rođenja Kvinta Horacija Flaka, jednog od najvećih rimskih pesnika. Ovaj genije duha i stihova rodio se godine 65 pre Kristovog rođenja u gradu Venusiji od oca slobodnjaka. Iako mu otac nije bio imućan, ipak je dao sina na studije u Rim i Atinu. U Ateni priključio se je Horacije Brutovim republikancima, takozvanim borecima za slobodu i postao čak i vojni tribun. Nakon poraza kod Filipa bio je zarobljen, ali kako je bio pomilovan i vratio se u Rim, gde mu je uspeo da dobije nameštenje kao kvestorski pisar. Svojim pesmama postigao je uskoer uspeh i njegovo ime bilo u svim boljim kućama Rima veoma poznato, pa su mu tako postali prijatelji i tadašnji slavni pesnici Vergil i Varius, koji su ga upoznali s čuvenim pomagačem umetnosti i jednim od najbogatijih Rimljana Mecenomom. Taj je toliko zavoleo Horacija, da mu je poklonio jedno veliko imanje u Sabinskim planinama, da bi mogao živeti bez brige i u miru i tako se posvetiti pesništvu. I prvi rimski car Avgust visoko je cenio Horacija, pa je mu je poverio, što se je onda u redovima pesnika smatralo za najveće odlikovanje, da napiše glavnu pesmu za likovanje, za sekularske igre, za koju je naravno dobio i lepu novčanu nagradu. Osim nekoliko manjih pesama, koje je nisu ušle u knjige i od kojih se mnogo izgubilo, mi danas imamo sačuvana ova glavna i velika dela tog velikog pesnika: 4 knjige pesama, nazvane »Ode«, nadalje jednu knjigu »Epoda«, 2 knjige duhovitih satira i 2 knjige »Pisama« (Epistolae). U njegovim pesmama ima i mnogo izreka, koje se još i danas često citiraju, a mnoge njegove pesme i pisma služe kao dopuna istoriji ondašnjeg vremena i života.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVIČETA

Župa Bjelovar

TROJEGLAVA. — Proslava Prvog decembra. Prvi decembar proslavila je naša četa najsvetije i najdosljednije. Proslava je bila u ukrasnoj prostornoj ovdajšnje škole. Proslava je izvršena u zajednici sa školskom omladinom i njihovim nastavnici; prisustvovali su joj vatrogasna četa sa svojim predstavnicima, zatim velik broj seljaka iz sela i okolice. Svečanu sednicu otvorio je zam. starešina br. V. Krajnović pozdravnim govorom, iz kojega je otpevana Državna himna. Nato je br. Novotni pročita poslanicu Saveza SKJ, koja je popraćena burnim poklicima Nj. Vel. Kralju Petru II i Jugoslaviji. Tada je uzeo reč br. načelnik i prosvetar Momčilović I. Dimitrije, koji je održao opširno predavanje o »Jugoslovenskoj misli kroz istoriju i Prvi decembar«. Predavanje je saslušano s osobitom pažnjom i interesom. Deca su izdeklamovala oko 12 patriotskih pesama i otpevala dvostruko nekoliko prigodnih skladbi. Na kraju programa članstvo je položilo zavet uz nagovor načelnika br. Momčilovića D. Svečanost je završena pevanjem slovenske himne: »Oj Slovenie«.

Župa Mostar

KORČULA. — Proslava Prvog decembra. Kao svake godine tako je i ove naše Sokolsko društvo na veoma svečan način proslavilo svoj najsvetiji sokolski i nacionalni praznik Prvi decembar. U 10 sati sve su kategorije, predvođene od društvene glazbe, sudelovale svečanom blagodarenju, posle čega je bila povorka. U 11 sati održana je, u prisustvu svih mesnih vlasti, društava i ustanova, svečana sednica u velikoj dvorani Jugoslovenskog doma. Brat zam. starešina otvorio je sednicu s par prigodnih reči i pozvao brata načelnika da pročita saveznu poslanicu. Zatim je brat okružni načelnik izvršio podelu diploma odeljenjima i pojedincima, koje su dobili prigodom okružnih utakmica 29 i 30 juna o. g. Posle podne u 14 sati ponovo se svrstala povorka, koja je krenula na proslavu da se pokloni mrtvoj braći i sestrama. Opelo je održao v. d. opata Don Pero Kalodera. Nakon toga glazba je otvarala molitvu. Navečer u 20 sati u dupkom punoj dvorani Jug. doma održana je svečana akademija, koja je započela pevanjem »Sokolskog pozdrava«. Brat prosvetar održao je proslavu o značenju Prvog decembra. Sledilo je zatim 12 tačaka vežbanja, 2 deklamacije i par koncertnih komada. Sve su vežbe bile precizno izvedene na sveopće zadovoljstvo publike; osobito su se istakla ženska deca s »Vežbom suncobranima«, muška deca sa »Skupinskim vežbama« i članice s »Anitrimom igrom«. Akademija je završena prigodnim igrokazom.

Župa Niš

BOLJEVAC. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Boljevac proslavilo je svoj sokolski i opštenacionalni praznik, Prvi decembar, na vrlo svečan način. Ovogodišnja proslava dobila je širi obim i značaj. Proslavljena je ujedno stogodišnjica smrti velikog narodnog pesnika Filipa Višnjića i stvaranja ilirskog pokreta. Govorina o istorijskoj ulozi Višnjića i političkom i nacionalnom značenju ilirskog pokreta vidno su obeležene ove dve svetle pojave u našoj istoriji. Recitovane su i najbolje pesme Višnjićeve i Preradovićeve. — Proslava se sastojala iz tri dela: blagodarenja u crkvi i pomena palim borcima kod spomenika, svečane sednice i akademije za Sokole i građanstvo. Sve priredbe programom i posetom ostavile su najbolji utisak. Sve svečanosti izvedene su besprekorno na sveopšte zadovoljstvo. Moralni uspeh je zavidan.

Župa Novi Sad

BAJMON. — Proslava Prvog decembra. Puna dva meseca Sokolsko društvo Bajmon radilo je punom parom, da proslava Prvog decembra bude što svečanija. 30 novembra u veče u 8 časova održana je sokolska akademija s biranim programom. Brat Klišinski Bogdan, koji je ujedno i načelnik, sokolski je pozdravio sve prisutne i objasnio od kolike je važnosti Prvi decembar za ceo jugoslovenski narod, a pogotovo za nas u severnom i pograničnom delu naše Kraljevine. Akademija je bila dobro posjećena i uspeh je bio kao nikad do sada, kako moralno tako i materijalno. Sokoli su i ovaj put svojom jakom mišicom i junačkim srcem dokazali, da su sposobni i voljni čuvati grudu svoje ro-

dene zemlje, i da će uvek biti verni i odani Mladome Kralju Nj. Vel. Petru II, i čuvati granice svoje majke Kraljevine Jugoslavije. Sokoli članovi izveli su lepe vežbe na spravama, a mladi naraštajci i naraštajke izveli su lepe proste vežbe. Od prve pa sve do zadnje tačke programa, bilo je puno divnih i lepih scena, a pogotovo su uspele dve tačke u pevanju: »Hej Slovenie« i »Hajte, braćo, hajte, sestre!« Odigrao se i pozorišni komad »Analfabeta« od Br. Nušića. Po svršetku programa, a pre plesa čuli su se mnogi glasovi s uzvicima »Slava Blaženopocivšem Viteškom Kralju Aleksandru Prvom! Živo naš Mladi Kralj Petar Drugi! Živela Jugoslavija!«

Sutradan 1 decembra održano je blagodarenje u svim crkvama u 9 časova pre podne, a posle blagodarenja svečana sednica, gde su novi članovi Sokoli položili zakletvu Mladomu Kralju Petru Drugom.

Ovim svojim radom i uspehom bratsko Sokolsko društvo Bajmon neće prestati, nego će i nadalje još većim marom raditi.

STARI FUTOG. — Proslava Prvog decembra. Naše društvo proslavilo je dan ujedinjenja na vrlo svečan način. Pre podne učestvovalo je svečanom blagodarenju. Posle blagodarenja bila je imponzantna povorka s dve glazbe.

U 11 časova otvorio je br. Hrovatin Matko, zamenik starešine, svečanu sednicu, a zatim je brat Jelčić, načelnik, pročita poslanicu Saveza SKJ. Hor učenića Više domaće škole otpevao je Državnu himnu. Brat Hrovatin je predao diplomu br. Milana Putniku, naraštajcu, koji je učestvovala na tečaju u Subotici.

Pesme o ilirskom pokretu recitovale su učeniće Više domaće škole. Vatrogasna glazba otvirala je jednu nacionalnu pesmu. Zatim je bio zavet članstva i upis u zavetnu knjigu. »Hej Slovenie« spontano je otpevalo celokupno članstvo i prisutno građanstvo. Zatim je zaključena sednica. Uveče je održana akademija.

Ritmčke vežbe, kao i horske pesme, izvedene su na opšte zadovoljstvo.

Proslava je uspeła naročito moralno, što se vidi i po obilnoj poseti kako članstva tako i građanstva.

LOVAS. — Proslava Prvog decembra. Na dan 1 decembra o. g. u ovdajšnjoj rimokatoličkoj crkvi održano je blagodarenje, kome su prisustvovali Sokoli, vatrogasci, sva mesna i humana društva i mnogobrojni opštinar.

Po završenom blagodarenju održao je brat Dumić predavanje o značenju Ujedinjenja, kome je predavanju bilo prisutno oko 300 duša.

Zatim su školska deca deklamovala nekoliko lepih deklamacija, na opšte zadovoljstvo prisutnih.

Po podne održano je u Sokolskom domu narodnoobranbeno poselo. Posle toga odigrana je utakmica u odbojki među braćom Sokolima, koja je postigla odličan uspeh.

VINKOVCI. — Proslava Prvog decembra. Dana 30 novembra i 1 decembra ove godine proslavilo je Sokolsko društvo u Vinkovcima praznik narodnog ujedinjenja kao i prijašnjih godina na vrlo svečan i dočlan način. Program proslave bio je ovaj: za subotu 30 novembra 1935 bila je u velikoj dvorani Hrvatskog doma svečana akademija, na kojoj je izveden ovaj program: 1) Sokolska himna — otvirala društvena glazba. 2) Pozdravna reč — starešina brat Šumanovac Dr. Paja. 3) Lida Griner Humsokova: »Buba Mare« — izvela ženska deca. 4) Pečner Josip: »Igra Mandarina« — izvela muška deca. 5) A. Zic: »Džanun na sred selo« — izveo ženski naraštaj uz pratnju pevačkog oteka. 6) F. Lotški-Muhvić: Ritmčke vežbe petorice — vežbao muški naraštaj ml. 7) »Kazačok« — izvodi muški naraštaj stariji, a pratila je društvena glazba. 8) A. Jakl: »Jugoslavenske cvetke« (potpuri) — otvirala društvena glazba. 9) »Vežbe sabljom peške« — izvodi članovi konjičkog oteka. 10) F. S. Vilhar: Slovenac, Srbin i Hrvat — otpevao pevački otek. 11) A. Zic-Marčić: »Anitrimna igra« — članice. 12) D. Novaković: Ritmčka šestica — vežbali članovi.

Najveći uspeh ove večeri pobrala je sedma tačka: »Kazačok«. Oduševljena mnogobrojna publika dugo je s ushićenjem aplaudirala i tražila ponovnu izvedbu ove tačke. — Isto tako je i društvena glazba izvela precizno osmu tačku karišik »Jugoslavenske cvetke« od Jakla. — Ženski naraštaj svojkom »Džanun nasred sela« uz pratnju pevačke sekcije bio je odličan.

Za nedelju 1 decembra 1935 do podne bila su blagodarenja u rimokatoličkoj crkvi, u srpsko-pravoslavnoj crkvi i jevrejskom hramu, zatim zbor svih

pripadnika sokolskih u sokolani 11 (Građanska škola) radi polaska po zastave i na svečanu sednicu, koja je održana u 11 sati svečana sednica u velikoj dvorani Hrvatskog doma.

Program je bio vrlo biran, a sastavljen je uglavnom prema uputama br. Saveza.

Svečanoj sednici prisustvovalo je do sedam stotina članova, članica, predstavnika vlasti, društava i građanstva.

Župa Split

DUGIRAT. — Proslava Prvog decembra. Ovo društvo proslavilo je na svečan način narodni blagdan Prvi decembar. Uoči samoga blagdana bila je svečana akademija s biranim programom. Braća su održala govor »Prvi decembar« i recitali pesmu »Heriju Mučeniku« od I. Despota. Na akademiji je nastupio muš. naraštaj, ženski podmladak u vežbama s venčićima. Muška i ženska deca izveli su s pevanjem uspešnu vežbu »Oslobodjenje Istre«. Zatim je izveden uspešni pozorišni komad »Ujedinjenje«, a posle toga veseli komad iz sokolskog života »Sokolska ljubav«, koji je dobro raspoložio publiku. Poset je bio više nego odličan. Iza programa razvila se je zabava s plesom.

Na sam dan Prvog decembra prisustvovala su braća blagodarenju, a posle toga bila je u sokolani svečana sednica i zakletva novih članova. Brat starešina pročitao je prigodni govor i poslanicu br. Saveza, a drugi brat predavao je o »Ilirskom pokretu«.

Jednodušnim zaključkom braće poslan je brzojav Dvorskoj kancelariji.

JELSA. — Proslava dana Ujedinjenja. Sokolsko društvo u Jelsi proslavilo je na veoma svečan način dan narodnog Ujedinjenja i stogodišnjicu ilirskog preporoda. Cela varoš od ranog jutra bila je iskićena jugoslovenskim zastavama. U 11 sati pre podne održano je u crkvi blagodarenje, kome su prisustvovali sve mesne vlasti, Sokoli i Sokolice, predstavnici raznih nacionalnih i prosvetnih ustanova, nastavnici sa školskom decem, te brojno rodoljubivo građanstvo. Nakon toga sledila je u društvenim prostorijama svečana zakletva novog članstva. Uveče priredilo je Sokolsko društvo u velikoj dvorani Jugoslovenske čitaonice veoma uspešnu akademiju. Program je bio ovaj: 1) Predavanje: Naše narodno Ujedinjenje i ilirski preporod; 2) Potočara (rit. vežba) ženska deca; 3) Jugoslavenskom barjaku (deklamacija); 4) Vežbe s venčićima (žen. deca); 5) Proste vežbe (žen. naraštaj); 6) »Ljudevitu Gaju« (dekl.); 7) Proste vežbe (žen. članstvo); 8) Čergica (rit. vežba) žen. naraštaj; 9) Proste vežbe muška i ženska deca; 10) »Biljana« (rit. vežba) ženski naraštaj.

Sve su tačke programa izvedene na opšte zadovoljstvo i uz istinsko oduševljenje velikog broja gledalaca. Izvedene su s najvećom tačnošću i preciznošću. Napose treba istaknuti izvanredno uspešnu vežbu »Biljana«, uvežbanu po društvenoj načelnici M. Duboković. Uspeh akademije bio je potpun u moralnom, tehničkom i materijalnom pogledu.

JELSA. — † Sestra Dinka Drinković. U novembru mesecu preminula je u najlepšoj dobi života posle duge i teške bolesti istaknuta članica našeg društva, sestra Dinka S. Drinković. Njena smrt se je duboko dojmila ne samo sviju pripadnika Sokolskog društva, već i čitavog građanstva, među kojim je ona uživala nepodeljene simpatije. Bila je uzorna devojka, koju su resile sve vrline: dobrotu, plemenitost i skromnost. U ophođenju s drugima bila je neobično prijazna. Sveštena i oduševljena Sokolica iz detinjstva ostala je verna do zadnjega časa nacionalnoj ideji i sokolskim idealima, kojima je uvek predano služila. Njenom smrću nestalo je iz našeg društva jedne uzorne članice i vredne vežbačice. Naše Sokolsko društvo je na najdoslovniji način odalo poslednju i zasluženu počtu nezaboravnoj sestri. Sva braća i sestre su omiljenu pokojnicu, uz plač i jecaj, otpratili do večno počiivališta, gde se je u ime društva starešina brat Andro Huljić od nje oprostio toplim i dirljivim rečima, koje su sve prisutne duboko potresle i ganule.

Neka je večna slava i nezaboravan spomen sestri Dinki!

SPLIT. — Osvrt na svečanu akademiju Sokolskog društva od 1 decembra. Kao svake godine na dan Ujedinjenja, tako i ove održalo je bratsko Sokolsko društvo Split svoju svečanu akademiju u Kazalištu. Interes je bio ogroman tako, da je celo kazalište do poslednjeg mesta bilo rasprodano, što se vrlo retko događa. Svečana akademija započela je sviranjem državne himne, koju je sva publika stojeći saslušala uz poklike burno Kralju, Jugoslaviji i jedinstvu. Sokolska glazba otvirala je zatim »Sokolsku koračnicu«.

O značenju 1 decembra govorio je prvi potstarešina društva brat Petar Mrklić, koji je spomenuo u markantnim crtama sav naš težak i naporan put, dok smo konačno došli do naše slobode. Pre nego predemo na samu tehničku stranu akademije, želimo spome-

nuti, da je trebalo uložiti mnogo više pažnje u samo uvežbanje pojedinih tačaka, iako su gotovo sve tačke ostavile dobar utisak na publiku.

Mnogo znači ako se razni stavovi, gibanje, poskoci izvedu ispravno i usklađeno s muzikom. Veliku ulogu igra izbor pojedinih sastava, zato nije trebalo dati onako lake vežbe članovima, a vrlo težak sastav »Raznostie« slabim, nedoraslim i neuvežbanim naraštajcima. Sve ovo treba da se dobronamerno uvaži i uzme u razmatranje, jer Sokolsko društvo Split davalo je kudikamo savršenije akademije, i gledom na sam sastav programa i na samu izvedbu.

A sada idemo prema rasporedu: 1) Erben-Gertler. Vežba uz pesmu za mušku decu je dobar sastav, koji imade sve prednosti za dobu kojoj je namenjen, ali više odgovara većim javnim nastupima na otvorenom, nego za svečanu akademiju u kazalištu. Vežba je popraćena pevanjem što znatno diže njenu vrednost. Sama izvedba nije nikako zadovoljila. Slabi i nečisti stavovi i gibanja, zatim i nejednakost u vežbanju mnogo su smetali izvedbi.

2) Vackova-Matjejevec: »Gonjena« za veću žensku decu bila je skladno izvedena, ali sam sastav je dosta jednostavan, bez osobitih promena. Držanje tela, kao i pruženje prsti kod poskoka znatno podižu eleganciju same izvedbe, a čega je ovoga puta nedostajalo.

3) Kavalir-Mašek: »Raznostie« za muški naraštaj odličan je sastav, namenjen boljim i savršenijim vežbačima. Unatoč velike ljubavi i volje, koju su uložili i br. Z. Barišić kao i sami vežbači, nije ovaj sastav ostavio onaj utisak, koji bi morao. Naročito su bile slabe razovke u bočnoj i čenoj ravni, zatim premeti i koluti sa zgrčenim nogama. Sve to ne može se ni uz najbolju volju u tako kratkom vremenu savladati, zato treba dugog i ustrajnog vežbanja i postepenog napredovanja od lakšeg k težem. Sama je izvedba inače bila dobro izvedena i ostavila je jak utisak kod publike.

4) Horejčova-Klička: »Polka« za ženski naraštaj bila je vrlo dobro i skladno uvežbana, ali sam sastav ostavlja dosta slab utisak, a naročito svršetak, koji gotovo bez ikakvog efekta završava vežbu. U našoj tehničkoj literaturi, a naročito u češkoj ima mnogo boljih i efektivnijih sastava za ovu kategoriju.

5) Hošek-Matjejevec: »Devetka« za članove je to je već pre spomenuto, ovo je dosta dobar sastav, ali prelak za kategoriju kojoj je namenjen, a naročito je bez svakog efekta završetak vežbe. Ovoj tački programa trebalo je posvetiti najveću pažnju, jer su članovi reprezentativna tačka svakog programa.

6) Izvan programa dodat je bio sastav sestre Holecke-Matjejevec: »Zimska priča šume«. Ova lepa priča u obliku telovežbene igre puna je dražesti i ljupkosti i odgovora posve ovoj dobi dece i njihovoj živahnosti. Uz prekrasnu i odgovarajuću glazbu, koja prati vežbu, ovaj sastav naročito se sviđio. Sama izvedba bila je prilično dobra, samo se osećao nedostatak uvežbanosti. Nije dosta samu vežbu uvežbati već treba osobito paziti i na sve one finese, koje svakoj vežbi davaju onaj potrebni sklad između vežbe i muzičke pratnje, a što sve ima da bude jedna harmonička celina. Ovaj smo sastav videli izveden pre tri godine u mnogo boljoj tehničkoj uvežbanosti od istog društva.

Sledi odmor, za koje je vreme svirala sokolska glazba nekoliko vrlo uspešnih komada.

Posle odmora nastavljen je program:

7) Dopuda-A. Šantić: »Novo pokolenje« za ženski naraštaj. Ovaj sastav, iako dobro zamišljen, nije imao onaj uspeh, koji bi trebao imati. Sastavi koji se izvadaju uz recitaciju, vrlo su opasan eksperiment, a osobito ako se izvada bez one preciznosti i svih potrebnih dekora i rekvizita, bez čega izgleda odvise bled i bezbojan. Sama uvežbanost bila je dobra, ali bez onog potrebnog harmoničkog ritma između recitacije i samog vežbanja. Recitala je dobro naraštajka Kalebčić. Kretnje morale bi biti više usklađene s recitacijom, i svaki gib trebao bi odgovarati slogu pojedinih reči recitacije, da nas on, preko vežbe, zanese i prikaže svu lepotu ove inače krasne pesme Šantićeve.

8) Kutina-Roob: »Kopljanić« — muški naraštaj. Ova efektna i temperamentna vežba bila je vrlo dobro uvežbana, premda se tu i tamo opazila neka nesigurnost u izvedbi. Značajni za poteškoće, koje su se pojavile kod izbora samih vežbača, izvedba nas je ovog sastava zato zadovoljila, tim više jer su gotovo svi vežbači bili početnici. Dobar vežbovni materijal, koji treba samo dalje izgrađivati.

9) Radiskova-Harfel: »Zabica« — ženska deca. Ova ritmička telovežbena igra imala je neočekivani uspeh. U obliku imitiranja žabica, sa svim njihovim žabljim poskocima i stavovima izvela su ženska deca vrlo efektno. To je sastav, koji posve odgovara psihici dece i njihovoj dobi. Jedan srećno izabrani sastav, na koji možemo samo čestitati što je izvršten u raspored. U prekrasnim i dobro zamišljenim kostimima u odgovarajućim bojama, ova ljupka telovežbena igra znatno nam je dočarala ovu vežbu.

24-9

10) Kamenička-Hlinomar: »Današnja ženska gimnastika« za članice. Moramo odmah spomenuti, da je to bila najbolja tačka celog programa. Ovaj sastav, pun efektnih i skladnih kretanja, koje se stavljaju naprednoj i modernoj ženi za učevanje njenog tela, bio je dobro i skladno odvežban. Za ovaj težak i naporan sastav, koji su članice odlično izvele, trebalo je mnogo vežbanja, da se svi ovi teški pokreti izvedu skladno i u ritmu, što im je potpuno i uspešno. Mala nesigurnost pojedinih vežbača u nekim momentima bila je primetljiva samo u neznatnoj meri. Čestitamo načelnstvu na izboru ovog sastava, kao i na njegovoj uvežbanosti.

11) »Vežbe na razboju« članova. Vrlo teško je ovde reći objektivno sud, obzirom na uvežbanost pojedinih vežbača, tim više, što nam je vrlo dobro poznato u kakvim se prilikama nalazi društvo gledom na vrhunske vežbače, ali nas je ipak malo iznenadila nehomogenost samog sastava odeljenja. Nadali smo se ipak, da će pojedinci, koji se prijavljaju za berlinski olimpijadu, pokazati ako ne celi sastav, a ono barem neke povezane delove same vežbe, što bi bilo od velikog interesa za samu propagandu naše više gimnastičke spretnosti i uvežbanosti. Videli smo kod pojedinih vežbača tek neke elemente tih vežbi, ali bez prave povezanosti, obzirom na sam berlinski sastav. Prva vežba, kao neka razgibavajuća vežba, bila je dobra i dobro od svih odvežbana, ali u drugoj i trećoj vežbi trebali su naši »reprezentativci« dati bolje i skladnije sastave. Kao što smo već pre spomenuli, odeljenje nije bilo homogeno, i zato se nije trebalo toliko gledati na uravnoteženost i uvežbanost svih vežbača, jer je to za svakog, koji je nekoć bio sam dobar vežbač bilo odmah jasno, koliko ko može da dade iz sebe najboljeg. Inače vežbalo se dosta dobro i publika je svakog pojedinca burno akklamirala.

12) Kutina-Roob: »Diskobol« za muški naraštaj. Ovom vežbom autor nam želi stilizirati sve znamenite stavove i kretanje helenskih boraca. Sastav je efekatan i dobro izveden, tek držimo, da kod ovakvih sastava, koji nam trebaju nešto stilizirati ili simbolizirati, moramo nastojati, da se što više približimo onom, što želimo publici dočarati, bilo to i po odeći, dekoru ili samim osvetljenjem. Zato držim, da nije bilo najsrećnije odabrano njihovo odelo, a i sve ostalo, gore navedeno, nije posve odgovaralo. Inače se je sam sastav publici osobito sviđeo.

S pesmom »Hej Slovenie«, koju je otvirala Sokolska glazba a prihvatilo pevajući celo kazalište, te uz burne poklike Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i jedinstvu, završila se svečana akademija.

Kao što smo već u uvodu spomenuli, treba načelnstvu društva već sada da traga za dobrim sastavima, koje treba da dobro prouči, pa da ih onda dade pojedinim kategorijama na uvežbanje, kako bi se izbešlo ono eksperimentiranje jedan ili dva meseca pred samu akademiju s izborom programa, koji tada ispadne onako kako to nije poželjno. To bi bratski i iskreno sokolski preporučili bratskom načelnstvu društva. Zdravo!

Fran Lotški, načelnik župe.

Župa Sušak - Rijeka

DOBRINI. — Proslava Prvog decembra. Naše je društvo dočlanu proslavilo naš narodni i sokolski praznik Prvi decembar. Sve kategorije prisustvovala su korporativno misli i blagodarenju, a uveče održala se u sokolani akademija s lepim programom. Naši mladi Sokolčići otpevali su Sokolski pozdrav, a zatim je brat starešina dr. Franjo Volarić održao prisutnim meštanima, sestrama i braći lepo predavanje o značenju Prvog decembra. Iza toga sledila su naizmenice dva pevanja, dve deklamacije, četiri vežbanja prostih vežba i kratki prikaz igrokaza »Prvi decembar«. Na koncu je bilo prevodenje podmlatka u naraštaj i svečano polaganje zakletve braće članova. Prisutan bijaše lep broj meštana, koji su oduševljeno pratili čitav program. Rad i uspeh neka bude primer i ugled mladima, a na čast i hvalu

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

drači, kako tehničkog tako i prosvetnog odbora. Neka i ubuduće s ovakvim radom i primerom podižu sokolsku svest na čast i ponos Sokolstvu i našoj dragoj domovini. S. V.

KASTAV. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo u Kastvu proslavilo je Prvi decembar o. g. kao narodni i sokolski praznik uz određeni program i s akademijom. Izvedba programa potpuno je zadovoljila publiku. Uz pozdrav starešine, prosvetara — predavanje, deklamacija nastupile su na akademiji sve vežbačke kategorije. Burnim odobravanjem moralo se je opetovati sledeće vežbe: 1) Agata Žic: Vežbe lepezama — ženska deca. 2) Jelena Dopuda: Slovenske rožice i »Novo pokoljenje« — ženski naraštaj. 3) Ante Bačić: Oslobođenje Istre — nuška i ženska deca. Na ovakvo srećno izabranim i dobro uvežbanim vežbama valja izreći svako priznanje tehničarima, kojima neka bude ovaj lepi ispeh pobuda da ovakvim načinom nastave, jer je takav nastup pred publikom zahvalan, ne umara, već se postiže željeni cilj.

Valja istaknuti i suradnju bratskog društva »Graničare« iz Spiniča, koje uveličava sokolske slave sa svojom dobrom glazbom, pa se time br. društva upotpunjuju u svom kulturnom radu.

RAB. — Proslava Prvog decembra. Ovdajšnje je Sokolsko društvo najsvetije proslavilo praznik Prvog decembra. Ujutro formirana je pred domom povorka sa sokolskom fanfarom na čelu; u povorci je učestvovala i Sok. četa iz Supetarske Druge sa svojim barjakom. Tako formirana povorka prošla je gradskim ulicama do u crkvu. Unutrašnjost crkve bila je preplavljena crvenim dečjim kapama i sošuljicama.

Nakon blagodarenja održana je u Sokolskom domu svečana sednica na kojoj se je zaklelo novo članstvo.

Na večer je kazališni oteck davao vrlo uspešni komad »Širote«, drama u 3 čina, od Viktora Cara Emina. Pre izvedbe samoga komada dvojica sokolske dece vrlo su lepo deklamovala prigodne pesme, a pevački zbor otpevao je nekoliko vrlo dobro uvežbanih pesama.

Poset je bio odličan. E. B.

RAB. — Dečje poselo. Dne 24 novembra naše je Sokolsko društvo davalo dečje selo s lutkarskom pretstavom, na kojoj je prikazivan komad: »Čosa kao muzikante«. Izvedba komala bila je vrlo dobra.

Između činova mali Sokolić recitovao je više kratkih nagovora od J. Udickoga, koji su veoma poučni za sokolsku decu.

Poset je bio odličan, te se već opazila da je ova lepa umetnost pobudila veliki interes ne samo među decom nego i među odraslima.

Oteck lutkarskog pozorišta nastavlja se s redovnim prikazivanjem poučnih i zabavnih igrokaza, te je već na Nikoljinje održao ponovno dečje poselo.

Župa Tuzla

BEGOV HAN. — Proslava Prvog decembra. Praznik narodnog i državnog ujedinjenja kao i svoj sokolski praznik Prvi decembar proslavilo je ovo društvo na najsvetčaniji način. U večer u 8 sati pred punom salom građana i članova Sokola izveden je potpuno uspešni program same svečanosti, koji se je sastojao iz sledećih tačaka: 1) Značaj Prvog decembra i čitanje savezne poslanice, recitovao brat starešina; 2) Deklamacija o Jugoslaviji, izvodio podmladak; 3) Ilirski pokret, predavala s. prosvetar; 4) Živa slika »Jugoslavija«, izvodio muški podmladak; 5) Pesma jugosl. Sokola, pevao muški zbor Sokola; 6) Deklamacija, izvodio podmladak; 7) Vežbe sa zastavicama, izvodio muški naraštaj; 8) Vežbe s pevanjem, izvodio ženski naraštaj; 9) »Sestorka«, simb. vežbali članovi i 10) Koračnica, svirala vlastita lična glazba. Nakon programa razvila se je igračka, narodno veselje i zabava.

Sav program je precizno izveden, a naročito vokalno-glazbeni deo, tako da je svaki član i građanin s potpunim zadovoljstvom gledao i divio se napretku društva.

Župa Varaždin

BEDNJA. — Proslava Prvog decembra. I naša četa proslavila je svečano dan Ujedinjenja. Članovi su prisustvovali svečanoj sv. misi, koja se održala u 9 sati, a posle toga pošli su svi članovi u sokolsku dvoranu, gde je održana svečana sednica uz prisustvo mnogobrojnog naroda. Sa sednicom spojena je i akademija, na kojoj su recitovane prigodne pesme — pevane propisane pesme i nastupila su i ž. deca s vežbom uz pesmu.

U svom govoru naglasio je br. starešina, da se siogom stiže zadovoljstvo i sreća doma i sela, a preko toga dolazi zadovoljstvo i svih državljana. Sokolskom himnom, koju je otvurala tamburaška sekcija, završena je ova svečanost. I. S.

ČAKOVEC. — Proslava Prvog decembra. Ovo je društvo dostojno proslavilo veliki dan Ujedinjenja i svoj sokolski praznik. U predvečerje toga dana, 30 novembra, održana je svečana akademija u trkalištu »Zrinjski«. Birani raspored izazvao je veliko odobravanje publike, koje je bilo vrlo mnogo, tako da je moralan uspeh potpuno zadovoljio, a materijalan za sadanje teške privredne prilike povoljan. I decembra u 11 sati održana je svečana sednica na kojoj je 60 novih članova položilo zavet. — Sednica je održana u sokolani. Istoga dana u 15.30 održano je u dvorani ovdajšnje učiteljske škole dečje naraštajsko selo. Poset rekordan! — Izvedba pojedinih tačaka na akademiji bila je tehnički na primernoj visini, što je naročita zaslug društvenog prednjačkog zbora na čelu s načelnikom br. Jul. Kerecom.

Istači treba i govor društvenog prosvetara br. Jul. Bruna, koji je pesničkim poletom nizao historijske činjenice našeg nacionalnog buđenja do ostvarenja ideala naših velikana, tako da je ubrao frenetičan aplauz.

KOTORIBA. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Kotoriba proslavilo je vrlo svečano dan Ujedinjenja i 100-godišnjicu ilirskog pokreta. Pre podne u 9 sati prisustvovali su članovi misi.

U 11 sati počela je svečana sednica Sokolskog društva, kojoj su prisustvovali delegati svih državnih i samoupravnih nadležstava i mnogi članovi. Svečanu sednicu otvorio je brat starešina, te je predao reč br. prosvetaru, koji je pročitao poslanicu bratskog Saveza SKJ. Brat Barulek Tomo, održao je uspešno predavanje o 100-godišnjici ilirskog pokreta. Zatim je sledila ilirska deklamacija »Oj!« Posle deklamacije izvršen je sokolski zavet.

U 7½ sati na večer počela je svečana akademija sa sledećim programom: 1) Pozdravni govor br. starešine; 2) »Jugoslavija«, deklamacija; 3) Predavanje o značenju 1. decembra i 100-godišnjice ilirskog pokreta (br. Holub Josip); 4) Pesma Ilirah (deklamacija); 5) Vežbe za žensku decu; 6) »Djed i unuk« (prizor iz seljačkog sokolskog života); 7) »Soko na stražie« (deklamacija); 8) »Oslobođenje Istre« (simbolička vežba uz pevanje); 9) »Ilirskoj bratjii« (deklamacija); 10) »Čuvajte Jugoslaviju« (telovežbena scena u 3 prizora uz recitaciju).

Sve tačke bile su vrlo dobro izvedene i nagradene od mnogobrojne pu-

blike obilnim pljeskom. Ipak se mora istaći prekrasna alegorijska slika u 3 prizora »Čuvajte Jugoslaviju«, osvetljena bengalskom vatrom, a završena pevanjem državne himne.

Poset, moram biti potpuno iskren, u tako velikom broju nije bio očekivan od strane odbora Sokolskog društva. Dvorana je bila dupkom puna tako, da se početkom izvođenja programa nije više moglo naći mesta. Naročito je iznenađio veliki poset seljaka i seljakinja. To treba da se istakne osobito u sadašnjim teškim prilikama za naše jugoslavensko Sokolstvo, naročito u ovim krajevima. Neka ovo bude najbolja nagrada i potstrek Sokolskom društvu Kotoribe za daljnji intenzivni sokolski rad u selu.

Posle programa razvila se vrlo vesela zabava i ples. H. I.

PODTUREN. — Proslava Prvog decembra. Ova četa proslavila je drž. i sokolski praznik Prvi decembar sledećim programom: Svečanju službi Božjoj prisustvovalo je celokupno članstvo pod barjakom. Iza toga održana je svečana sednica, na kojoj je br. starešina pročitao poslanicu SSKJ, a zatim je pristupilo zakletvi 12 članova i 2 članica. — Ista je svršila pevanjem »Sok. pozdrava« po četnom pev. zboru. Posle podne održana je u lepo uređenoj sokolani akademija s ovim programom: 1) Himna; 2) Pozdrav starešine; 3) Prvi decembar i ilirski pokret, govori br. Lukić, prosv. 4) Fr. Šimagović »Ilirskoj bratjii«, dekl. Vrtarić J.; 5) Stj. Roca: »U slozi je spase«, izvodila sok. deca; 6) Z. Karić: »Kralju Petru II«, dekl. Teletuk P., Sokolić; 7) I. Mitrović: »Naše banovine«, izvodila sok. deca; 8) I. Mitrović: »Naša domovina«, dekl. Božić Stj., Sokolić; 9) Lj. Gaj: »Oj!«, dekl. Preksavec T., Sokolić; 10) Pojmo pjesmu, pevao muš. zbor; 11) Sok. pozdrav, pevao muš. zbor.

Posle programa razvilo se je narodno veselje. S. D.

Župa Zagreb

ŽIVAJA. — Proslava Prvog decembra. Na dan velikog sokolskog praznika ujedinjenja Prvog decembra o. g. priredila je ovdajšnja Sokolska četa do podne svečanu sednicu u školskoj dvorani na kojoj su održali predavanja sestra Pišteljić Desanka, mesna učiteljica i br. prosvetar M. Kotljarevski, a između tih predavanja školska su deca deklamovala prigodne pesmice. Dvorana je bila dupkom puna, tako da je na toj sednici zajedno s gostima bilo prisutno oko 350 lica. Naveče istoga dana priredena je veoma uspešna akademija sa zabavom, na kojoj je bilo prisutno oko 500 lica, tako da školska zgrada nije mogla primiti sve koji su hteli da vide ovu veličanstvenu priredbu. Akademija je započeta s po-

zdravnim govorom br. starešine, a zatim su škol. deca izdeklamovala ove pesmice: »Kralju mučeniku«, »Kralju Petru II«, »Braća«, simb. slika, »Mali Sokolić«, iza čega su mala šk. dečica vrlo skladno izvežbala sok. vežbe s palicama. Posle toga meso sok. diletantsko društvo izvelo je komad od Br. Nušića »Knez Ivo od Semberije«. Lepe starinske kostime i dobra gluma jako su se dopali prisutnima, tako da su mnogi na koncu i plakali. Iza komada su šk. deca deklamovala »Jedinstvo« i dr. pesmice, a nakon toga članovi mesne Sok. čete izveli su proste vežbe. Zatim je odigran veoma šaljiv komad »Stidljivi mladoženja«, tako da na

kraju istog smehu i odobravanju nije bilo kraja. U oba komada su članovi čete pokazali puno razumevanje i pravu umetnost. Potpuno uživljeni u ulogu oni se ne bi stideli ni pravih glumaca. Selo ovo još nije videlo ovako lepo izvedenih komada. Niko, pa ni oni najinteligentniji, nisu se nadali ovakvom uspehu, koji je postigla Sok. četa u Živaji. Na kraju programa održao je kratko predavanje i zahvalio gostima na poseti br. prosvetaru. Zatim je otpočeo ples uz svirku mesnog Sokol. tamburaškog zbora.

To je bio dan slavlja i veselja, ali i rada i marljivosti.

M. K.

SKI odijelo „TRIGLAV“ Din 290-320
SKI odijelo „SMUK“ Din 390-440
SKI hlače Din 110-130

TIVAR ODIJELA

Oglašite u „Sokolskom glasniku“!

KLIŠETE
 svih vrst fotografija
 ali i svih izvornih najsolidnije
KLIŠARNA ST-DEU
 LJUBLJANA-BALMATINGOVAJS

Preporučamo

tvrtke, koje

oglašuju u

»Sokolskom

glasniku«!

Učiteljska tiskarna
 registrirana zadruga z.o.z.
 Ljubljana
 Frančiškanska 6

Tiska šolske, mladinske, leposlovne i znanstvene knjige v enobarbnem i vežbarbnem tisku. Brošure in knjige v molh in največjih nakladah. Časopise, proračune, vabila, jedilnice, listove, plakate, Okusna oprema i ilustriranih katalogov, cenikov i reklamnih listov. — Šolski zvezki za osnovne, meščanske in srednje šole. Risanke, dnevnik, beležnice in lepopisnice

Naročito sprejema tudi podružnica knjigarne v Mariboru palača banovinske hranilnice

Nabavite iz naše naklade knjige:

- FIZIOLOGIJA TELESNOG VEŽBANJA, dr. A. R. Pichler Din 35—
- GRAĐEVINE TELESNOG VEŽBANJA, inž. K. Petrović broš. Din 170—, vezana „ 200—
- METODIKA SOKOLSKOG VASPITANJA, M. Ambrožič „ 36—
- SOKOLSKI SUSTAV, D. Šulce „ 55—
- SOKOLSKA PESMARICA, F. Juvanec „ 10—
- STROJEVE VEŽBE, St. Trček „ 12—

SOKOLSKA KNJIZNICA:

- I svezak: O sokolskoj ideji, E. Gangl „ 3—
- II „ Sokolsko prosvetno delo, L. Bevc rasprodano
- III „ Naš zadatak, smer i cilj, dr. M. Tyrš „ 3—
- IV „ Dr. Ivan Oražen, V. Bučar rasprodano
- V „ Sokolska gesla, dr. M. Tyrš rasprodano
- VI „ Dr. Miroslav Tyrš, Jan Pelikan „ 3—
- VII „ Cilj sokolskih teženj, J. Kren „ 3—
- VIII „ Tyrševo Sokolstvo, E. Gangl „ 3—
- IX „ Pogledi i misli dr. M. Tyrša, dr. N. Mrvoš „ 3—
- X „ Tyrševo poslanstvo, E. Gangl „ 3—
- XI „ T. G. Masarik i Sokolstvo, A. Krejči „ 3—

- VEŽBE NA SPRAVAMA ZA ČLANICE I ŽENSKI NARAŠTAJ, Trdinova-Skalarjeva „ 20—
- PROSTE VEŽBE ZA ČLANOVE, ČLANICE, MUŠKI NARAŠTAJ, ŽENSKI NARAŠTAJ — komad po „ 1-50

Prodaja odora svoju kategorija

Potrepštine za telovežbu i laku atletiku

Zahtevajte cenik, koji dobijete besplatno!

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA
LJUBLJANA — NARODNI DOM
 POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA BR. 13.831 — TELEFON BR. 25-43